

המוסד לביטוח לאומי

מינהל המחקר והתכנון

מקבלי

**גמלה מהשירות
להבטחת הכנסה**

בשנת 1989/90

סקר מס' 81

המוסד לביטוח לאומי
סינהל המחקר והתכנון

מס' 1000
מס' 1000
מס' 1000

סקבלי גמלה מהשירות להבטחת הכנסה בשנת 1989/90

מס' 1000
מס' 1000
מס' 1000

סאח: אלן זיפקין

ירושלים, ניסן התשנ"א, אפריל 1991

ה ק ד מ ה

המוסד לביטוח לאומי הינו המכשיר המרכזי של מדינת ישראל להבטחת הכנסתן של קבוצות אוכלוסייה פגיעות, כאשר לא עולה בידי האזרח מסיבות שונות, לפרנס את משפחתו.

מערכת הגמלאות להבטחת הכנסה היא גם מכשיר להבטחת רמת קיום מינימלית לעובדים בשכר נמוך הזקוקים להשלמת הכנסה. התפקידים השונים של מערכת זו היו בעלי חשיבות מיוחדת בשנת 1989/90, שאופיינה על ידי ירידה חדה בביקוש לכוח אדם, ובעקבותיה עליה משמעותית הן במקבלי דמי אבטלה והן במקבלי הבטחת הכנסה.

דו"ח שנתי זה מסכם את שנת הפעילות 1989/90 בשירות להבטחת הכנסה, ושם דגש על השינויים במערכת לעומת שנת 1988/89. שנת 1989/90 אופיינה בגידול במספר המשפחות שקיבלו גמלה, הן בקרב האוכלוסייה ה"קבועה" במערכת, והן בקרב אלה אשר נכנסו למערכת בפעם הראשונה. על רקע מגמות אלה בולט ביותר שאת תפקידה של מערכת הבטחת הכנסה כמערכת תמיכתית הן לטווח הארוך והן לטווח הקצר.

הדו"ח הוכן על ידי אלן זיפקין, הרפרנט להבטחת הכנסה במינהל המחקר והתכנון במוסד לביטוח לאומי.

ב ב ר כ ה ,

ברנדה מורגנשטיין
מנהלת מח' מחקר
גמלאות ארוכות מועד

תוכן עניינים

3		מבוא
5	תביעות ואישורים לגמלה להבטחת הכנסה	
7	מספר מקבלי גמלה להבטחת הכנסה	
13	עילות הוכאות	
18	מקורות הכנסה עיקריים	
19	סיכום	

לוחות

		לוח מס. 1 - תביעות, לפי חודש ושנה (מספרים)
	החלטות ואישורים בשנת 1989/90, לפי סניף ראשי	לוח מס. 2 -
	החלטות ואישורים בשנת 1989/90, לפי סניף	לוח מס. 2א -
	משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי שנה וחודש	לוח מס. 3 -
	מבוגרים המקבלים גמלת הבטחת הכנסה, לפי סניף ראשי, ומספר המקבלים המבוגרים ל-1,000 נפשות - 1989/90	לוח מס. 4 -
	מבוגרים המקבלים גמלת הבטחת הכנסה, לפי סניף, ומספר המקבלים המבוגרים ל-1,000 נפשות - 1989/90	לוח מס. 4א -
	משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי שנה ושיעור הגמלה	לוח מס. 5 -
	משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי הרכב משפחה - 1989/90	לוח מס. 6 -
	משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה במהלך השנה, לפי הרכב משפחה ורמת השכלה - 1989/90	לוח מס. 7 -

- לוח מס. 8 - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי מספר תקופות זכאות וסה"כ חודשי קבלת גמלה - שנות 1989/90 ו-1988/89
- לוח מס. 9 - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי סניף ועילת זכאות - 3/90 (אחוזים)
- לוח מס. 9א' - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי סניף ועילת זכאות - 3/90 (מספרים מוחלטים)
- לוח מס. 9ב' - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה לפי סניף ראשי ועילת זכאות - 3/90 (אחוזים)
- לוח מס. 9ג' - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה לפי סניף ראשי ועילת זכאות - 3/90 (מספרים מוחלטים)
- לוח מס. 10 - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי סניף ראשי ועילת זכאות: אחוז שינוי ל-3/90 מ-3/89
- לוח מס. 10א' - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה לפי סניף ועילת זכאות: אחוז שינוי ל-3/90 מ-3/89
- לוח מס. 11 - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי הרכב משפחה ועילת זכאות - 1989/90
- לוח מס. 12 - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי מין - 1989/90
- לוח מס. 13 - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי רמת השכלה ועילת זכאות - 1989/90
- לוח מס. 14 - אישורי זכאות לגמלה, לפי חודש הגשת התביעה ועילת זכאות - 1989/90 (מספרים מוחלטים)
- לוח מס. 15 - אישורי זכאות לגמלה, לפי חודש הגשת התביעה ועילת זכאות (אחוזים) - 1989/90
- לוח מס. 16 - מקורות הכנסה נוספים של משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי הרכב משפחה (אחוזים) - 1989/90
- לוח מס. 17 - מקורות הכנסה נוספים של המשפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה בשנים 1986-1989 (אחוזים)

ס ב ו א

מערכת הבטחת ההכנסה פועלת מכוח חוק הבטחת הכנסה, שנכנס לתוקף בינואר 1982. לפי חוק זה מופקד המוסד לביטוח לאומי על הבטחת ההכנסה של אוכלוסיית מעוטת הכנסה וחסרת יכולת עבודה שבעבר היתה זכאית לתמיכות הסעד, וכן קשישים ואלמנות שקיבלו בעבר הטבה סוציאלית.

הקבוצה העיקרית מבחינת גודלה - כ-135 אלף איש - הנהנית מגמלה הניתנת במסגרת החוק להבטחת הכנסה מונה קשישים ושאיירים הזכאים לקצבות זיקנה ושאיירים מהמוסד לביטוח לאומי, שהכנסתם אינה מספיקה לקיום מינימלי או אין להם מקורות הכנסה נוספים על קצבתם זו. קבוצה זו מטופלת ישירות במסגרת ענף זיקנה ושאיירים של המוסד לביטוח לאומי.

השירות להבטחת הכנסה מטפל באוכלוסייה השוורית הכוללת אנשים בגיל העבודה, שאינם זכאים לסיוע ולתמיכה כלכלית מספקת במסגרת הזכויות המוענקות לפי חוק הביטוח הלאומי או במסגרת הסדרים משלימים.

אוכלוסיית מקבלי הגמלה להבטחת הכנסה מונה מספר קבוצות עיקריות:

1. אנשים שאינם חייבים במבחן תעסוקה - בעיקר אימהות לילדים קטנים ביו אם הן נשואות או לאו.

2. אנשים החייבים במבחן תעסוקה באמצעות שירות התעסוקה, ובהם:

(א) מחוסרי תעסוקה, שמיצו את זכאותם לדמי אבטלה, או כאלה שלא היו זכאים לדמי אבטלה ושלא נמצאה עבורם תעסוקה באמצעות שירות התעסוקה.

(ב) אנשים המקבלים הכשרה מקצועית על פי הפניית שירות התעסוקה.

(ג) אנשים שאינם ניתנים להשמה בעבודה כלשהי, לפי קביעת שירות התעסוקה. מרכיב חשוב בקבוצה זו היא נרקומנים מתמכרים לסמים.

3. עובדים בשכר נמוך, הזקוקים להשלמת הכנסה כדי להתקיים ברמת המינימום, כפי שזו נקבעת ומעודכנת על ידי המוסד לביטוח לאומי, בהתאם להוראות החוק והתקנות.

4. קבוצות שיש להן עילות זכאות מיוחדות כגון: אסירים משוחררים, קטינים נטושים, חולים, נשים בהריון ואנשים חנוקקים לחשגחה מתמדת.

הזכות לגמלה של כל אחד מבני זוג, המגיש תביעה לקבלתה, מותנית בכך שתנאי הזכאות מתקיימים גם בבן הזוג. במלים אחרות, מבחן הזכאות לגמלה הוא מבחן משפחתי הלוקח בחשבון את יכולת התעסוקה וההשתכרות של התובע ושל בן זוגו, כלומר את ההכנסה המשפחתית ואת המשאבים הכלכליים של המשפחה.

מבחן התעסוקה מחייב את התובע גמלת הבטחת הכנסה ואת בן זוגו לעשות כל מאמץ להשתלב בשוק העבודה ולהשתכר כפי יכולתם, וזאת בסיוע שירות התעסוקה במשרד העבודה והרווחה. פטורים ממבחן תעסוקה נשים עם ילדים קטנים, אסירים משוחררים, נשים בהריון וכד'.

תביעות ואישורים לגמלה להבטחת הכנסה

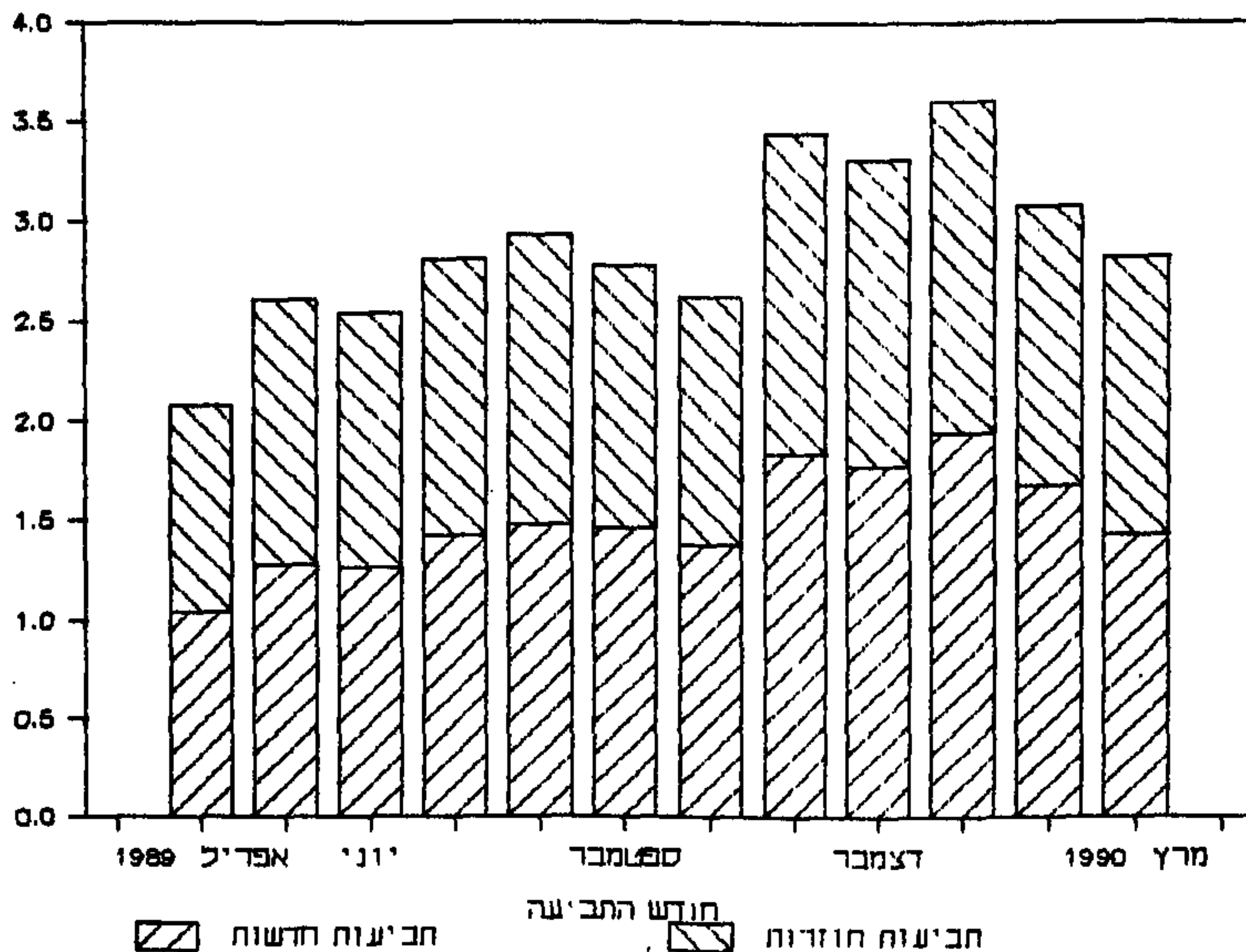
תביעות

בשנת 1989/90 הוגשו 34,600 תביעות לגמלה להבטחת הכנסה (ר' לוח מס. 1). קצת יותר ממחציתן (52%) היו תביעות חדשות וקצת פחות ממחצית (48%) היו תביעות חוזרות. מספר התביעות בכללותן עלה עליה חדה בהשוואה לשנה הקודמת - כמעט בשליש יותר, והסתכם בסמוצע חודשי בכ- 2,883. מספר התביעות החדשות עלה בכ-44% מהשנה הקודמת. מספר התביעות החוזרות עלה עליה מתונה יותר: מ-13,561 ב-1988/89 ל-16,556, דהיינו בכ-16%. משמעות הדבר היא שבשנת 1989/90 התחלופה הייתה גדולה יותר בהרבה מאשר ב-1988/89. מספר רב של אנשים נכנסו למערכת הבטחת הכנסה בפעם הראשונה.

מספר התביעות הגיע לשיא בחודשים נובמבר 1989 עד ינואר 1990, בה היו במסוצע 3,450 תביעות לחודש. מספר כזה של תביעות היווה עומס רב במערכת (ר' תרשים מס' 1). יש להדגיש את הגידול הרב במספרם של אלה שחדלו לקבל דמי אבטלה לאחר מיצוי מלוא זכאותם לקבלת, ואשר הגישו תביעה לגמלה להבטחת הכנסה. באפריל 1989 הוגשו 131 תביעות על ידי מובטלים כאלה, ואילו במרץ 1990 היה מספרם 423. במשך השנה הוגשו בסך הכל 4,217 תביעות מסוג זה, מספר העולה פי חמש על השנה הקודמת. בלוח מס. 1 מוצגים הנתונים ברמה חודשית החל באפריל 1989, לגבי התביעות הראשונות החוזרות וכן מסיימי דמי אבטלה שפנו למערכת הבטחת הכנסה.

תרסיס מס. 1 - תביעות חדשות ותביעות חוזרות, לפי חודש
אפריל 1989 - מרץ 1990

אישורים

לוחות מס. 2 ו-2א' מציגים את התפלגות ההחלטות שהתקבלו בסניפי המוסד ואת מספר האישורים שניתנו במהלך השנה לפי סניף ראשי וסניף-משנה, בהתאמה. בנוסף מוצג אחוז האישורים מכלל ההחלטות. בחישוב כלל ארצי, 74% מההחלטות היו אישורי תביעה, ו-26% מהן היו דחיות. שיעור אישורים זה דומה לשיעור של שנת 1988/89. הנתונים עפ"י סניפים ראשיים מראים כי אחוז האישורים היה גבוה במיוחד בטבריה (83%), ובירושלים (81%). אחוז האישורים היה נמוך במיוחד בסניפים תל-אביב (61%) וחיפה (65%).

בלוח מס. 2א' מוצגת התפלגות ההחלטות והאישורים לפי סניף-משנה. אחוז האישורים מכלל ההחלטות היה גבוה בסניפים ירוחם (88%), קרית גת (88%), קרית שמונה (86%) ואשדוד (86%). אחוז האישורים היה גבוה באיזור הגליל כולו. בסניף חיפה אחוז האישורים היה הנמוך ביותר, אף שגם כאן היתה עליה בהשוואה לשנה הקודמת.

מספר מקבלי גמלה להבטחת הכנסה *

מגמות

תובע הגמלה להבטחת הכנסה הינו בן המשפחה המגיש את התביעה, בין אם תביעותו מוגשת עבור עצמו בלבד ובין אם עבורו ועבור בן/בת הזוג גם יחד. מקבל הגמלה הוא, אפוא, יחידה אשר כוללת את כל הזכאים במשפחה. בשנת 1989/90 עלה מספר יחידות מקבלי הגמלה בממוצע בחודש (ר' לוח מס. 3), בכ-16%, והסתכס בכ-27,826 לחודש בשנת 1989/90 לעומת 24,028 ב-1988/89 ו-26,659 ב-1987/88. העליה נבעה בעיקר מהמצב הכלכלי הכללי במשק, שכתוצאה ממנו היו שתי השלכות חשובות על מערכת הבטחת הכנסה:

- האבטלה המתמשכת במשק גרמה לכניסת אנשים למערכת שהם מחוסרי תעסוקה פרק זמן ממושך. כשלוש מתוך כל חמש משפחות חדשות במערכת קיבלו הבטחת הכנסה בגין סיבה זו.

- גידול במספר אנשים שהם בלתי ניתנים להשמה בעבודה. אחד מכל חמש משפחות חדשות במערכת נכנס בשל סיבה זו. בדרך כלל, קטגוריה זו כוללת אנשים אשר מתקשים למצוא עבודה מתאימה גם כאשר מצב המשק הוא טוב, והם הראשונים להפלט ממקומות עבודתם כאשר מצב המשק מדרדר מבחינת דרישה לכוח אדם, ובמיוחד לכוח אדם לא מקצועי.

בדיקת מספר מקבלי הגמלה ב-1989/90 לפי חודשים מצביעה על מגמה ברורה: השליש הראשון של השנה אופיינה ביציבות, ולאחריו החל מספר המקבלים לעלות בצורה חדה (לוח מס. 3). גידול זה נמשך עד סוף השנה. דפוס זה של השינויים במספר המקבלים במהלך השנה הוא דומה מאד לדפוס של תובעים אשר סיימו לקבל דמי אבטלה (ר' לוח 1). הוא גם מעיד על הקשר בין מספר התובעים בגין חוסר תעסוקה ובין מספר מקבלי הבטחת הכנסה.

---

* יש בקטע זה התייחסות לשלש אוכלוסיות שונות שקיבלו גמלה במשך שנת 1989/90: מספר משפחות ממוצע לחודש (27,826), סך כל המשפחות שקיבלו גמלה לפחות חודש אחד במשך השנה (44,138), ומספר משפחות המקבלות בסוף שנת 1989/90 (מרץ 90).

תרשים מס. 2 מציג את חלוקת הגידול במקבלי הגמלה לפי עילות אישור הגמלה.

תרשים מס. 2 - התפלגות העליה במספר מקבלי גמלה להבטחת הכנסה, בין סרץ 1989 ובין סרץ 1990

כפי שטולה מהתרשים, הגידול הגדול ביותר במצבת מקבלי הבטחת הכנסה ממרץ, 1989 עד מרץ, 1990 היה במחוסרי עבודה. כאמור, כמעט שלשה מתוך כל חמישה מקבליים החדשים נכנסו למערכת מסיבה זו.

מקבלים לפי סניף

לוחות מס. 4 ו-4א' מציגים את מספר הנפשות הבוגרות במשפחות שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה, לפי סניף ראשי וסניף-משנה. בלוחות מופיע גם מספר מקבלי הגמלה ל-1,000 תושבים מבוגרים, לפי סניף. מספר הנפשות כולל את תובע הגמלה ובן/בת זוגו, אך אינו כולל את הילדים במשפחה, 25.9 נפשות מכל 1,000 תושבים במדינה קיבלו גמלה להבטחת הכנסה (ר' הטור השני משמאל בכל לוח). יש הבדלים גדולים בין הסניפים בשיעורי מקבלי הגמלה*. הסניפים הראשיים, שבהם השיעורים היו גבוהים ביותר, הם: נצרת (67 מקבלים לאלף תושבים), באר-שבע (57), וטבריה (45). ברמת סניף-המשנה, השיעורים הגבוהים ביותר ניצפו במעאר (138), במגדל העמק (96), בדימונה (90) ובנצרת (75). באופן כללי, שיעור המקבלים גבוה באזור הנגב, להוציא אילת, וברוב איזורי הגליל להוציא את עפולה. האזורים שבהם שיעור המקבלים היה נמוך יחסית למוצע, הם אלה של שלושת הערים הגדולות, להוציא יפו.

מקבלים לפי רמת הגמלה

בחוק הבטחת הכנסה נקבעו שתי רמות לגמלה להבטחת הכנסה: גמלה בשיעור רגיל וגמלה בשיעור מוגדל. הגמלה בשיעור הרגיל היא בשיעור של 80% מרמת גמלה בשיעור המוגדל. הגמלה בשיעור הרגיל מיועדת לתובעי גמלה השייכים עקרונית לשוק העבודה אך נתונים במצוקה זמנית. משך קבלת הגמלה בשיעור הרגיל אמור להיות קצר, יחסית, ולא לעלות על שנתיים. השיעור המוגדל משולם בעיקר לקשישים ולא למנות הזכאים לקצבאות זקנה ושאיירים על פי חוק וכן לגמלאים אחרים הזכאים לגימלה, בתום שנתיים לשהותם במערכת הבטחת הכנסה.

ב-1989/90 המשיך לגדול מספר המקבלים גמלת הבטחת הכנסה בשיעור המוגדל, אך מספר המקבלים גמלה בשיעור הרגיל גדל עוד יותר. הפרופוזיציה של מקבלים בשיעור מוגדל ירדה מ-58% ב-1988/89 ל-54% בשנת 1989/90. כ-8,800 משפחות במוצע קיבלו גמלה בשיעור מוגדל בשנת 1986/87 לעומת כ-15,000 מקבלי גמלה בשיעור זה, בשנת 1989/90. המגמה המסתמנת בשנים האחרונות היא אפוא הפיכה הדרגתית של מערכת הבטחת הכנסה למנגנון המשרת יותר ויותר אוכלוסייה קבועה, שהזדקקותה לתמיכה כלכלית הינה לטווח הארוך.

* מספר התושבים המבוגרים כולל את אוכלוסיית הנשים בגילאים 18-59 וגברים בגילאים 18-64.

מקבלים לפי גיל והרכב משפחה

גיל

כ-35% מכלל מקבלי גימלה להבטחת הכנסה בשנת 1989 הם משפחות צעירות שגיל ראש המשפחה הוא מתחת לגיל 30 וכ-30% נוספים אין הגיל עולה על 40. קבוצה גדולה נוספת 18% הנה משפחות מבוגרות שגילו של ראש המשפחה הוא 51 עד 65. העילה העיקרית לנזקקותה של קבוצה זו לגמלה היא שאין בני המשפחה ניתנים להשמה בעבודה דהיינו, או שמצב בריאותם אינו מאפשר העסקתם, או שהמערכת מחליטה שלא ניתן להעסיק את התובע בעבודה כלשהי, כולל מטעמי גיל.

משפחות מקבלות גמלת הבטחת הכנסה במהלך שנת 1989/90, לפי קבוצת גיל*

קבוצת גיל	מספר המקבלים	אחוז מסה"כ
סך הכל	44,138	100
0 - 18	286	0.6
19 - 30	15,565	35.3
31 - 40	13,112	29.7
41 - 50	7,319	16.6
51 - 65	7,746	17.5
65 +	109	0.2

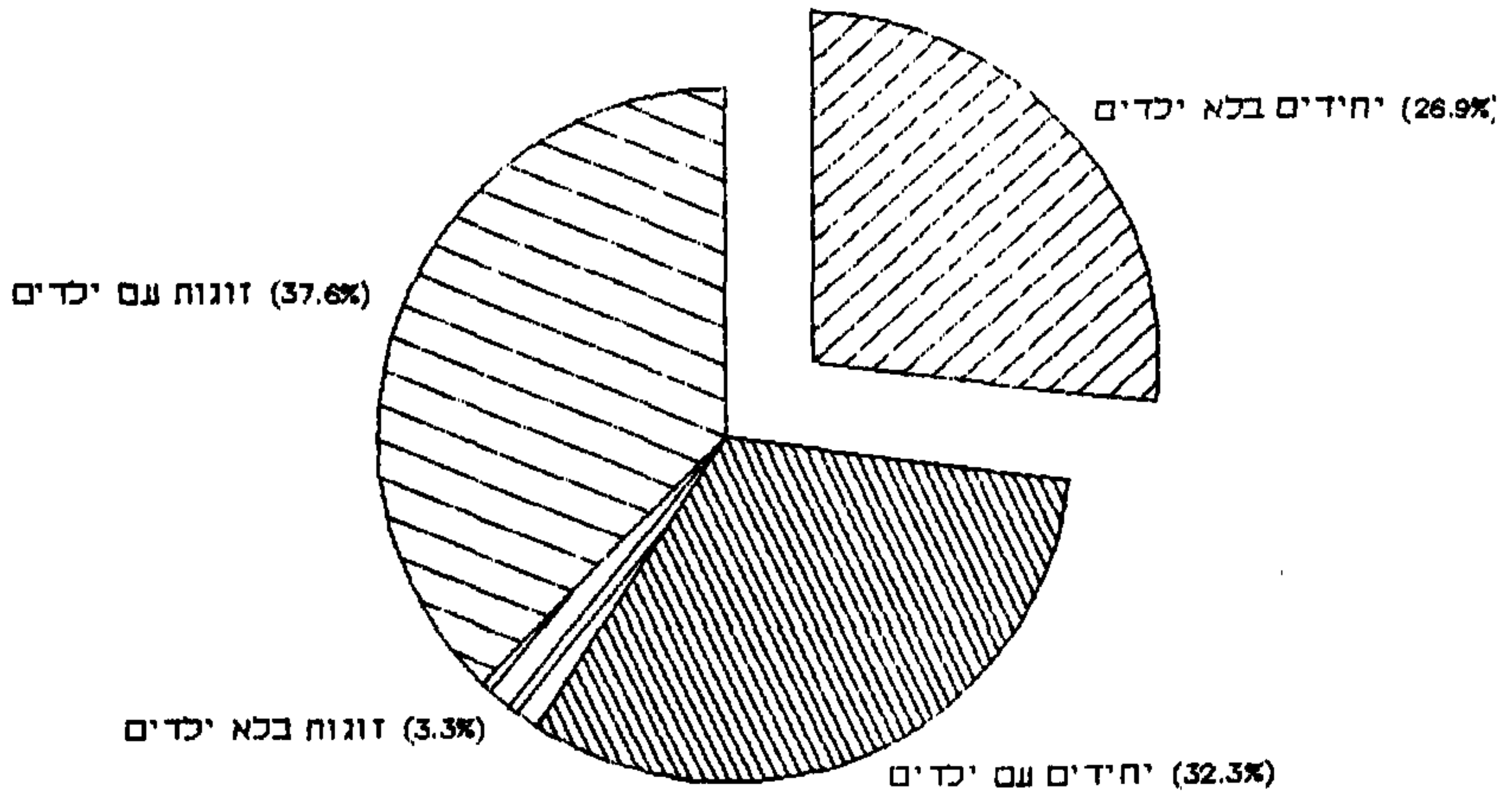
* משפחות שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה. הגיל מתייחס לגיל מגיש התביעה.

הרכב משפחה

הקבוצה הגדולה ביותר המקבלת גמלה להבטחת הכנסה לפי הרכב משפחה היא זו של הזוגות עם ילדים. מדי חודש במוצע 38% מכלל משפחות המקבלים נמנים עם קבוצה זו (ר' לוח מס. 6 ותרשים מס. 3). שיעור זה יציב בשנתיים האחרונות. שנייה בגודלה היא קבוצת היחידים עם ילדים - 32% מהמשפחות המקבלות, לעומת 35% בשנה הקודמת. הקבוצה שחלקה היחסי עלה יותר מכל קבוצה אחרת בהשוואה לשנה הקודמת היא יחידים ללא ילדים. מדי חודש 27% מהמשפחות המקבלות גמלה נמנו עם קבוצה זו (לעומת 25% בשנת 1988/89). כדי לאפשר הבחנה בין האוכלוסיות שהיו היציבות ביותר במערכת, לפי מספר חודשי קבלת הגמלה במוצע, לבין האוכלוסייה השווה בה זמן קצר, מוצגת בלוח מס. 6 התפלגות כל המשפחות שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה. בלוח זה בולט משקלם היחסי הגדול של היחידים ללא ילדים שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה - 34% - לעומת 27% יחידים ללא ילדים במוצע

לחודש. הבדל זה מעיד על תחלופה גדולה יותר בקרב קבוצה זו. כצפוי, מספר היחידים ללא ילדים שקיבלו גמלה לפחות חודש אחד בשנת 1989/90 עלה ביחס לשנה הקודמת ב-33%. בקבוצה של זוגות ללא ילדים עלה מספר היחידים ב-36%, אך המספר האבסולוטי בקבוצה זו הוא קטן מאוד.

תרשים מס. 3 - סקבלי גמלה, לפי הרכב משפחה: מסוצע חודשי, 1988/89

מקבלים לפי השכלה

לאוכלוסיית המקבלים גמלה להבטחת הכנסה אופיינית בדרך כלל רמת השכלה נמוכה. לוח מס. 7 מציג את מקבלי הגמלה במהלך השנה לפי הרכב המשפחה ורמת השכלה (של תובע הגמלה). לכ-40% מכלל התובעים היתה השכלה יסודית בלבד, ובקרב הזוגות שיעור זה התקרב למחצית. הקבוצה בעלת ההשכלה הנמוכה ביותר היתה זו של הזוגות ללא ילדים - רק כשליש ממנה למד בבית ספר תיכון או במוסד להשכלה על-תיכונית. אחריה, הקבוצה בעלת השכלה נמוכה היתה זוגות עם ילדים - לקצת יותר משליש בלבד היתה השכלה תיכונית או יותר. לגבי 12% מהאוכלוסייה לא קיימים נתונים על רמת השכלה, חלקם כנראה לא רכשו אפילו השכלה יסודית מלאה.

מקבלים לפי תקופת שהות במערכת הבטחת הכנסה

אחד המדדים לעומק הקשר בין מערכת הבטחת הכנסה ומקבלי הגמלה הוא אורך הזמן שהם שוהים במערכת. בסוף מרץ 1990 מחצית ממקבלי הגמלה להבטחת הכנסה (40%) כבר שהו במערכת לפחות שנתיים רצופות. יש לציין שאוכלוסיית המקבלים אשר נמצאת במערכת יותר משנתיים רצופות ממשיכה לגדול. ב-1989/90 היא גדלה בכ-6%, מ-11,600 ב-1988/89 עד 12,300 בשנת 1989/90. לוח מס. 8 מציג את מספר חודשי השהות הממוצעת במערכת הבטחת הכנסה, לפי מספר תקופות הזכאות לגמלה (מספר ההצטרפויות למערכת). כ-63% מהמקבלים (המהווים כ-19,499 משפחות) שהו במערכת זו הפעם הראשונה. מספר המשפחות החדשות גדל ב-3,700 משנת 1988/89. גידול זה מהווה 68% מסך הגידול בין שתי השנים, שהוא כ-5,500 משפחות. דהיינו, לפחות כ-1,800 משפחות נכנסו למערכת אחרי שהפסיקו לקבל גמלה לתקופה מסויימת. כללית, ככל שגדל מספר ההצטרפויות למערכת, ירד מספר חודשי הזכאות הכולל לגמלה. כך, לדוגמה, 37% מהמקבלים שהיו להם 4 תקופות זכאות שונות או יותר שהו במערכת חצי שנה או יותר, ואילו מאלה שהיתה להם תקופת זכאות אחת בלבד, 59% שהו במערכת יותר מחצי שנה.

עילות הזכאות

לפי סניף וסניף ראשי

לוח מס. 9 מציג את היקף מקבלי הגמלה בסניפים, לפי עילות הזכאות, לסוף שנת 1989/90. ברמה הארצית, שכיחותן של העילות בסדר יורד היא: אם לילדים קטנים (24%), מחוסר תעסוקה (20%), לא ניתן להשמה (19%), שכר נמוך (19%) ומתמכרים לסמים (8%). כל שאר העילות - הכשרה מקצועית, הימצאות באבחון מקצועי, מחלה, אשפוז, אסירים משוחררים, אב לילד וכד' - מסתכמות ב-10%. קבוצת המתמכרים לסמים גם היא מסווגת כבלתי ניתנת להשמה בגלל אופיה. זאת, כל עוד המתמכר לסמים מציג אישור על כך ממדיקט (ארגון מוכר על ידי משרד הבריאות) או מהמרכז לאבחון ולהכוונה ביפו, שהוקם ע"י המוסד לביטוח לאומי בשיתוף עם משרד הבריאות.

מלוח מס. 9 אפשר לראות כי קיימים דפוסים ברורים של עילות הזכאות בישובים השונים. באזור הנגב (להוציא אילת) אופייניים בישובים משקל גבוה של מקבלי גמלה שלא ניתנים להשמה בעבודה, וזאת בעיקר בסניפים דימונה (40% מהמקבלים), ירוחם (34%) ובאר-שבע (31%). גם בסניפי ירושלים ומזרח-ירושלים נמצאו משקל גבוה של מקבלים שאינם ניתנים להשמה מסך כל מקבלי הגמלה בסניף: 31% ו-45%, בהתאמה.

בישובי הגליל אופייניים משקל גבוה של מקבלים בשל חוסר אפשרות להציע להם תעסוקה. הסניפים הבולטים מבחינה זו הם: מעאר (53% מהמקבלים), נצרת (44%), טבריה (38%) ושדרות (36%). בתל-אביב רבתי קיים משקל נמוך מאוד של מקבלים בגין חוסר תעסוקה, לעומת המשקל הגבוה יחסית של איסרות לילדים ומתמכרים לסמים.

למקבלים בגין שכר נמוך יש משקל גדול יחסית, כאמור, במרבית אזורי הארץ, אך בולטים במיוחד במשקל הגבוה בישובים הבאים: עפולה (33%), בית שאן (31%), נצרת (30%), חדרה (29%) וצפת (28%).

בלוח מס. 9 א' מוצג ההתפלגות עילות הזכאות לפי סניף במספרים מוחלטים. לוח 9 ב' מציג את מקבלי הגמלה בסניפים הראשיים, לפי משקלן של עילות הזכאות השונות בשנת 1989/90. הוא גם מציג את המשקל של כל סניף מסך כל המקבלים במרץ 1990. לוח 9 ג' מציג את התפלגות עילות הזכאות בסניפים ראשיים במספרים מוחלטים. כ-40% מכלל המשפחות הזכאיות לגימלה להבטחת הכנסה, נמצאים בשלושה סניפים, והם: באר - שבע (16% מסך הכל), רחובות (12%) ונצרת (12%).

השוואה בין השנים 1988 ו-1989

כפי שאמור לעיל, שנת 1989/90 אופינה על ידי גידול ניכר במספר המשפחות המקבלות גימלה להבטחת הכנסה. באופן כללי, מספר המקבלים עלה ב-22%, אם מדובר על השוואה בין מספר המקבלים בסוף מרץ 1989 ומספרם בסוף מרץ 1990 (ראה לוחות מס. 10 ו-10א'). כאשר מדובר על איזורים גיאוגרפיים, הגידול הרב ביותר היה באזור המכוסה ע"י סניף טבריה-צפת (37%), כאשר הישובים הבולטים ביותר מבחינת שיעור הגידול במספר המקבלים הם קרית שמונה (58%) והעיר טבריה (44%).

לוחות מס. 10 ו-10א' גם מציגים את השינוי במספר המקבלים לפי העילות העיקריות ולפי סניף וסניף ראשי. מספר האנשים אשר קיבלו גמלה בגין חוסר תעסוקה עלה ב-109% תוך שנה. מלבד עילה זו היה גידול בעוד שתי עילות אשר קשורות באופן ישיר למצב התעסוקה הכללי במשק. ההכשרה המקצועית (עליה של 23%) אשר קולטת אנשים שאין להם מקצוע או שעושים הסבה מקצועית, וכן האבחון המקצועי (עליה של 32%), המתייחס לאנשים אשר מתבקשים לאבחן את התאמתם לעבודה.

בהתייחס לגידול במספר המקבלים הרי שעילת "חוסר תעסוקה" היתה משמעותית ביותר בכל אחד מן הסניפים הראשיים (לוח מס. 10). יש להזכיר שבכמה מן הסניפים בהם שיעור הגידול בשל עילה זו היה גבוה במיוחד, כסו תל-אביב ויפו, המספר המוחלט של המקבלים בשל חוסר תעסוקה היה נמוך מאד ב-1989/90 (פחות מ-50). סניפים בהם העליה במספר מחוסרי תעסוקה היתה בעלת משקל הם נתניה (עליה של 239%) נהריה (278%), וחיפה (178%).

לפי הרכב משפחה

בלוח מס. 11 מוצגת התפלגות כל המשפחות שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה (לכן המספר גדול יותר ממספר המקבלים במוצע לחודש), לפי עילת הזכאות והרכב המשפחה. עילת הזכאות של המשפחות החד-הוריות היתה ברוב המקרים (69%) "אם לילד", כאשר סיבה זו בולטת עוד יותר במשפחות שבהן שלושה ילדים או יותר (83%). עפ"י עילה זו הזכאות לקבלת גימלה אינה מותנית בדרך כלל ביציאת ההורה לעבודה. במשפחות המקבלות גמלה, שבהן שני הורים וילדים, העילה השכיחה ביותר היא שכר נמוך של תובע הגמלה (33%). משקלה של עילה זו עבור סוג משפחה זו ירד מ-41% בשנה שעברה, ובמקומו עלה המשקל של העילה "מחוסר תעסוקה" מ-20% ל-30%. מהיחידים ללא ילדים, אחד מכל שלוש משפחות מקבלת גמלה בגין חוסר תעסוקה, ו-19% נוספים משום שאינם ניתנים להשמה. באשר להכשרה המקצועית כעילה, 93% מהמקבלים בגין עילה זו הם יחידים ללא ילדים, והשאר שייכים למשפחות שיש בהן שני בני זוג. כמעט אין יחידים עם ילדים המקבלים הכשרה מקצועית (פחות מ-50 איש בכל הארץ).

לפי סין

למעלה ממחצית (57%) מקבלי גמלה להבטחת הכנסה לפחות באחד מחודשי השנה הם גברים (רי לוח מס. 12). רוב הנשים (49%) קיבלו את הגמלה בשל היותן אימהות לילדים. עילות עיקריות אחרות אצל הנשים המקבלות גימלה הן "אי-אפשרות להשמה בעבודה" ו"שכר נמוך" (12% ו-11% בהתאמה). העילות השכיחות ביותר אצל הגברים הן חוסר תעסוקה (31%), שכר נמוך (23%) ואי-אפשרות להשמה בעבודה (16%). מספר המתמכרים בקרב גברים עולה על זה בקרב נשים ביחס 1:14.

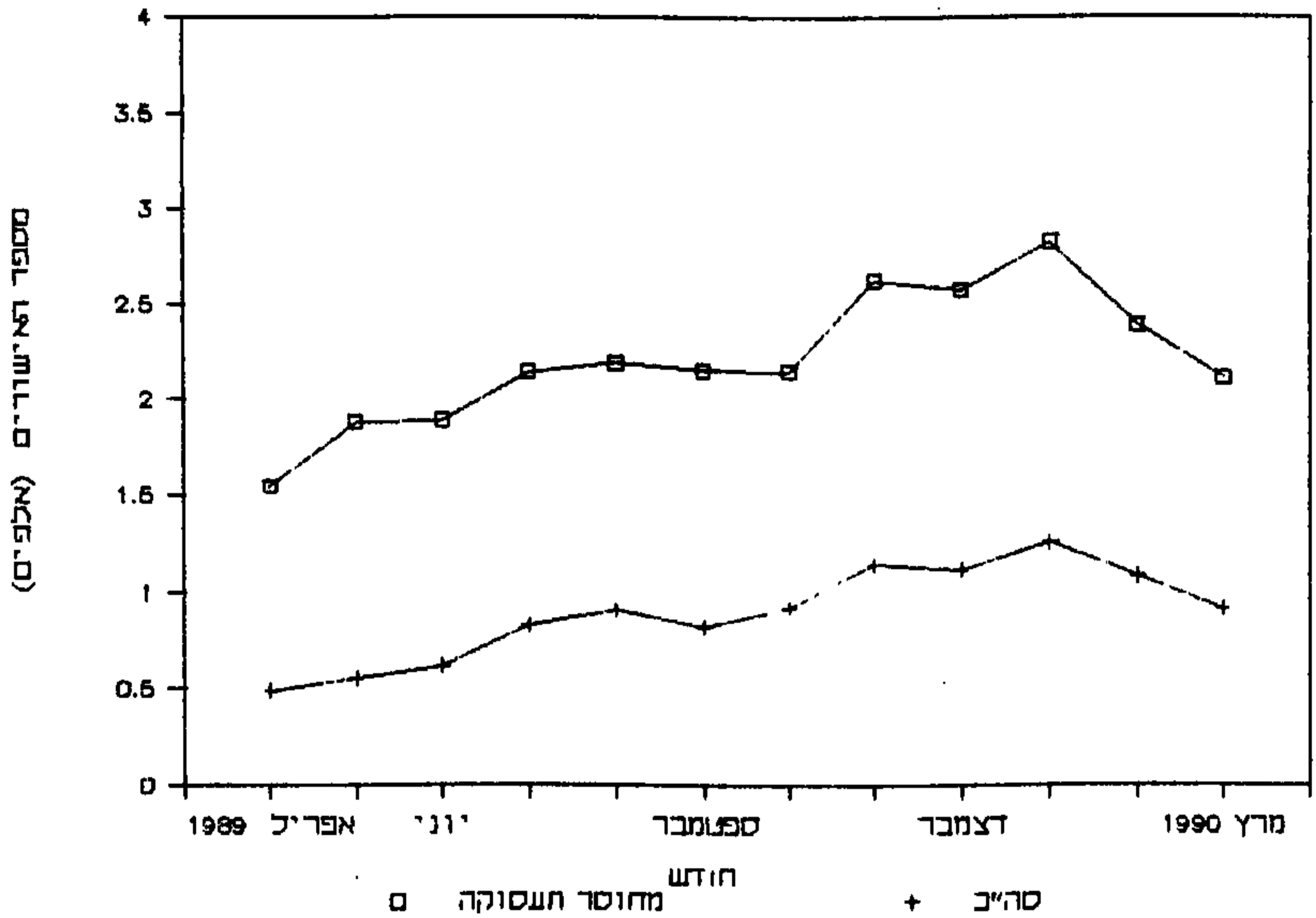
לפי רמת השכלה

בלוח מס. 13 ניתן לראות התפלגות העילות של מקבלי גמלה לפי רמת השכלתם. התפלגות זו משתנה לפי רמת ההשכלה. מהלוח עולה שיש קשר הפוך בין רמת ההשכלה וקבלת גימלה בעילה של חוסר תעסוקה. עובדה זו מצביעה על הקושי האמיתי לסצוא עבודה בקרב האוכלוסיה הנתמכת שהיא בעלת השכלה גבוהה (תיכונית וגבוהה). העילה השכיחה ביותר אצל זכאים שאין רמת השכלתם ידועה היא שאינם ניתנים להשמה.

לפי חודש (אישורים חדשים)

הצגת תמונה דינמית יותר של המקבלים החדשים אשר נכנסו למערכת במשך השנה מחייבת לבחון את העילות אשר בגינן אושרה זכאות לגמלה, לפי חודשי השנה. לוחות מס. 14 ו-15 מציגים התפלגות זאת במספרים ובאחוזים, בהתאמה. מספר האישורים החודשי גדל מ-1,551 באפריל, 1989 עד 2,114 במרץ 1990 - (ראה תרשים 4). חלקם היחסי של חסרי התעסוקה גדל בהרבה: בעוד שבתחילת השנה (אפריל 1989) ניתנו 31% מן האישורים בגין חוסר תעסוקה, הרי שבחודשים האחרונים של השנה גדל שיעור זה לכ-40% עד 50%.

תרשים מס. 4 - מספר האישורים בסך הכל ובגין חוסר תעסוקה לפי חודש הנשת התביעה: 1990-1989

סקורות הכנסה עיקריים

טבעי הדבר, שמשפחות המקבלות גמלה להבטחת הכנסה תלויות לקיומן בעיקר בגמלה. לוח מס. 16 מציג נתונים על התפלגות מקורות ההכנסה עיקריים, לפי הרכב המשפחה. למחצית המשפחות הללו (50%) אין הכנסה נוספת על הגמלה להבטחת הכנסה. הרכב המשפחה שמצבו הכלכלי הוא הגרוע ביותר הוא יחידים בלא ילדים - ל-75% מהם אין כל הכנסה נוספת, ורק ל-9% יש הכנסה מעבודה. לעומת זאת, מקור ההכנסה העיקרי (נוסף לגמלה) של הזוגות עם ילדים הוא עבודה, אולם רמת ההכנסה נמוכה מאוד ואינה שוללת את זכאותם לגמלה.

ההכנסה העיקרית, בנוסף לגמלה, של אחוז גבוה מן היחידים עם ילדים - 28% - היא גמלאות אחרות המשולמות ע"י המוסד לבטוח לאומי (נכות, מזונות וכו'). גמלאות אלה נלקחות בחשבון במבחן ההכנסות שלפיו נקבעת הזכאות לגמלה. הגמלה להבטחת הכנסה המשולמת משום כך לאלה שכבר מקבלים גמלאות, הינה חלקית בלבד.

בלוח מס. 17 מוצגת התפלגות מקורות ההכנסה העיקריים (בנוסף לגמלה להבטחת הכנסה) במשך ארבע השנים האחרונות. האחוז של חסרי ההכנסה נשאר יציב למדי במשך השנים, אך אחוז אלה המקבלים גמלה אחרת מהמוסד לביטוח לאומי עלה בשנתיים האחרונות. דבר זה קשור כנראה בין היתר להכרה בדמי המזונות כהכנסה של האם. משקל של הכנסה מעבודה המשיך במגמת ירידה.

ס י כ ו ס

בשנת 1989/90 ניצפו מספר מגמות חדשות בנוסף למגמות המוכרות מן העבר במערכת הגימלאות להבטחת הכנסה. מספר מקבלי הגמלה במוצע לחודש עלה עליה משמעותית, בכ-16% וזאת בניגוד למגמת הירידה שהסתמנה בשנתיים הקודמות. על סמך נתונים של הרבעון הראשון של שנת 1990/91, יש לצפות כנראה לעליה נוספת במספר המקבלים בשנת 1990/91. עיקר העליה במספר המקבלים מיוחס למחוסרי תעסוקה, מצב המתאם להתפתחויות בשוק העבודה. מספר המקבלים בגין שכר נמוך עלה בשיעור קטן, 0.5%. לכן הסיבה העיקרית לגידול היקף המערכת אינה נעוצה כנראה בשחיקת השכר, אלא בהתרחבות מימדי האבטלה במשק.

מספר גדול של משפחות נכנסו למערכת הבטחת הכנסה זו הפעם הראשונה. בנוסף, היה מספר גדול של משפחות אשר חזרו למערכת אחרי תקופה של לפחות שנה שהם היו מחוצה לה. כמו כן היתה עליה במספר המשפחות אשר נמצאות במערכת לפחות שנתיים רצופות. מצב זה מעיד על הפיכה הדרגתית של מערכת הבטחת הכנסה למערכת תמיכתית ארוכת-טווח. מספר המשפחות המקבלות גמלה בשיעור מוגדל ממשיכה לעלות, למרות שמשקלם בסך כל המקבלים ירד בשנת 1989/90.

מבחינת גיאוגרפית מספר המקבלים לא עלה באופן אחיד, אך בולטת העליה הגדולה באיזור הגליל.

ל ו פ ו ת

לוח מס. 1 - תביעות, לפי חודש ושנה (מספרים מוחלטים)

תביעות שהוגשו בתום הזכאות לדמי אבטלה *	מהן :		סך כל התביעות	מועד
	חדשות	חוזרות		
889	12,499	13,561	26,060	סך הכל 1988/89
131	1,041	1,035	2,076	1989 אפריל
155	1,285	1,322	2,607	מאי
175	1,270	1,268	2,538	יוני
195	1,425	1,382	2,807	יולי
246	1,483	1,448	2,931	אוגוסט
347	1,467	1,310	2,777	ספטמבר
478	1,383	1,242	2,625	אוקטובר
570	1,843	1,592	3,435	נובמבר
476	1,781	1,527	3,308	דצמבר
603	1,945	1,654	3,599	ינואר 1990
418	1,683	1,390	3,073	בפואר
423	1,438	1,386	2,824	מרץ
4217	18,044	16,556	34,600	סך הכל 1989/90
351	1,504	1,380	2,883	ממוצע חדשי 1989/90
355	986	998	1,984	1990 אפריל
291	1,441	1,441	2,882	מאי
290	1,103	1,103	2,206	יוני

* לפי הדיווח החדשי של הסניפים.

לוח מס. 2 - החלטות בשנת 1989/90, לפי סניף ראשי

סניף ראשי	מספר החלטות	מזה: אישורים	אחוז אישורים מהחלטות
סך הכל	30,573	22,663	74.1
טבריה-צפת	1,783	1,478	82.9
עפולה	1,091	857	78.6
נצרת	3,533	2,659	75.3
נהריה	1,965	1,398	71.1
קרית חיים	927	677	73.0
חיפה	1,515	984	65.0
חדרה	1,229	847	68.9
נתניה	1,696	1,203	70.9
כפר סבא	914	609	66.6
פתח תקוה	1,008	687	68.2
רמלה	1,483	1,088	73.4
רחובות	3,473	2,760	79.5
תל אביב	1,335	820	61.4
יפו	2,239	1,641	73.3
רמת גן	893	642	71.9
ירושלים	2,117	1,718	81.2
באר שבע	3,357	2,585	77.0
לא ידוע	15	10	0

לוח מס. 2א - החלטות בשנת 1989/90, לפי סניף

סניף	מספר החלטות	מזה: אישורים	אחוז אישורים מהחלטות
סך הכל	30,573	22,663	74.1
טבריה	562	462	82.2
צפת	413	336	81.4
מעאר	393	322	81.9
קרית שמונה	415	358	86.3
עפולה	403	326	80.9
מגדל העמק	459	339	73.9
בית שאן	229	192	83.8
נצרת	2,973	2,215	74.5
נצרת עלית	340	293	86.2
שפרעם	220	151	68.6
נהריה-עכו	1,965	1,398	71.1
קרית	927	677	73.0
חיפה	1,515	984	65.0
חדרה	1,229	847	68.9
נתניה	1,696	1,203	70.9
כפר סבא	533	390	73.2
הרצליה	381	219	57.5
פתח תקוה	1,008	687	68.2
רמלה	1,141	874	76.6
בית שמש	342	214	62.6
רחובות	856	606	70.8
ראשל"צ	538	403	74.9
אשדוד	598	512	85.6
קרית מלאכי	183	152	83.1
קרית גת	358	316	88.3
אשקלון	940	771	82.0
תל אביב	1,335	820	61.4
יפו	940	691	73.5
בת ים	758	551	72.7
חולון	541	399	73.8
רמת גן	681	480	70.5
אור יהודה	212	162	76.4
ירושלים	1,718	1,395	81.2
מזרח ירושלים	399	323	81.0
באר שבע	2,219	1,681	75.8
אופקים	254	204	80.3
נתיבות	160	121	75.6
דימונה	354	296	83.6
ירוחם	103	91	88.3
אילת	164	117	71.3
ערד	103	75	72.8
לא ידוע	15	10	66.7

לוח מס. 3 - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי שנה וחוודש *

אחוז השינוי ממועד למועד	מספר המקבלים גמלה להבטחת הכנסה	מועד	
	11,004	1983	
30.2%	14,328	1984	
71.4%	24,564	1985	
28.2%	31,492	1986	
-15.4%	26,653	1987	
-9.8%	24,028	1988	
15.8%	27,827	1989	
-	25,305	אפריל	1989
0	25,294	מאי	
0.2%	25,351	יוני	
1.3%	25,681	יולי	
2.7%	26,372	אוגוסט	
3.0%	27,154	ספטמבר	
2.6%	27,856	אוקטובר	
3.0%	28,695	נובמבר	
3.2%	29,618	דצמבר	
2.7%	30,412	ינואר	1990
1.9%	30,996	פברואר	
0.6%	31,195	מרץ	
-0.1%	31,176	אפריל	
-1.7%	30,658	מאי	
-0.5%	30,502	יוני	

* הנתון השנתי הוא מספר המשפחות המקבלות במוצע בחודש באותה שנה.

לוח מס. 4 - מבוגרים המקבלים גמלת הבטחת הכנסה, לפי סניף ראשי, ומספר

המקבלים המבוגרים ל- 1000 נפשות - 1989/90

מספר מקבלים ל-1000 נפשות	מספר התושבים **	מספר המקבלים במשך השנה *	סניף ראשי
25.9	2,364,646	61,321	סך הכל ***
45.4	81,202	3,688	טבריה-צפת
32.6	58,218	1,897	עפולה
66.7	123,424	8,234	נצרת
30.5	114,509	3,495	נהריה
17.9	88,143	1,577	קריות
14.8	140,968	2,088	חיפה
29.2	95,915	2,796	חדרה
24.7	103,649	2,560	נתניה
9.7	149,761	1,447	כפר סבא
16.9	115,476	1,946	פתח תקוה
35.7	76,384	2,727	רמלה
26.5	267,413	7,084	רחובות
14.1	140,826	1,983	תל אביב
21.5	201,998	4,345	יפו
10.8	167,102	1,813	רמת גן
16.4	280,728	4,590	ירושלים
56.8	158,931	9,031	באר שבע

* כולל סך כל המבוגרים במשפחה שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה (תובע ובן זוגו).

** תושבים מבוגרים הגרים בתחום אחריות הסניף, בגיל 18-59 לנשים ובגיל 18-64 לגברים, יולי 1989.

*** כולל 19 מקבלים שסניפם לא ידוע.

לוח מס. 4א - מבוגרים המקבלים גמלת הבטחת הכנסה, לפי סניף, ומספר

המקבלים המבוגרים ל- 1000 נפשות - 1989/90

מס' מקבלים ל- 1000 נפשות	מספר התושבים **	מספר המקבלים במשך השנה *	סניף
25.9	2,364,646	61,321	סך הכל
33.5	37,371	1252	טבריה
32.4	22,812	739	צפת
138.2	6,643	918	מעאר
54.2	14,375	779	קרית שמונה
18.5	43,813	810	עפולה
95.9	7,737	742	מגדל העמק
51.7	6,668	345	בית שאן
74.9	96,054	7,195	נצרת
41.6	13,594	565	נצרת עלית
34.4	13,776	474	שפרעם
30.5	114,509	3,495	נהריה-עכו
17.9	88,143	1,577	קריות
14.8	140,968	2,088	חיפה
29.2	95,915	2,796	חדרה
24.7	103,649	2,560	נתניה
11.5	86,164	990	כפר סבא
7.2	63,597	457	הרצליה
16.9	115,476	1,946	פתח תקוה
34.9	66,196	2,313	רמלה
40.6	10,188	414	בית שמש
13.6	96,905	1,317	רחובות
13.6	69,640	950	ראש"צ
31.5	40,584	1,279	אשדוד
59.4	7,089	421	קרית מלאכי
54.3	15,925	865	קרית גת
60.4	37,270	2,252	אשקלון
14.1	140,826	1,983	תל אביב
43.7	43,145	1,886	יפו
16.8	76,729	1,286	בת ים
14.3	82,124	1,173	חולון
9.0	156,104	1,406	רמת גן
37.0	10,998	407	אור יהודה
17.2	212,180	3,660	ירושלים
13.6	68,548	930	מזרח ירושלים
61.6	106,404	6,553	באר שבע
54.1	10,199	552	אופקים
49.0	7,496	367	נתיבות
90.2	9,494	856	דימונה
74.0	2,961	219	ירוחם
15.4	15,195	234	אילת
34.8	7,182	250	ערד
-	-	20	לא ידוע

* כולל סך כל המבוגרים במשפחה שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה (תובע ובן זוגו).

** תושבים מבוגרים הגרים בתחום אחריות הסניף, בגיל 18-59 לנשים ובגיל 18-64 לגברים, יולי 1989.

לוח מס. 5 - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי שנה ושיעור הגמלה *

שנה	סך הכל	שיעור רגיל		שיעור מוגדל	
		גמלה חלקית	גמלה מלאה	גמלה חלקית	גמלה מלאה
1986	31,492 100	12,597 40	10,077 32	3,464 11	5,354 17
1987	26,653 100	7,164 27	7,228 27	5,864 22	6,397 24
1988	24,028 100	4,565 19	5,526 23	7,689 32	6,247 26
1989	27,826 100	5,830 21	7,016 25	8,272 30	6,708 24

* מספר הממוצע של משפחות מקבלי הגמלה בחודש.

לוח מס. 6 - משפחות מקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי הרכב משפחה ושנה

1990-1988

סך הכל שנתי		ממוצע חדשי		הרכב משפחה
אחוזים	מס. מוחלטים	אחוזים	מס. מוחלטים	
1988/89				
100.0	37,165	100.0	24,028	סך הכל
30.2	11,214	24.8	5,959	יחידים בלא ילדים
31.0	11,512	34.8	8,367	יחידים עם ילדים
3.1	1,169	2.9	708	זוגות בלא ילדים
35.7	13,270	37.4	8,994	זוגות עם ילדים
1989/90				
100.0	44,138	100.0	27,826	סך הכל
33.9	14,967	26.9	7,482	יחידים בלא ילדים
27.2	11,988	32.3	8,980	יחידים עם ילדים
3.6	1,588	3.3	913	זוגות בלא ילדים
35.3	15,595	37.6	10,452	זוגות עם ילדים

* משפחות שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה.

לוח מס. 7 - משפחות מקבלות גמלת הבטחת הכנסה במהלך השנה, לפי הרכב משפחה

ורמת השכלה * - 1989/90

רמת והשכלה (אחוזים)				סך הכל		הרכב משפחה
לא ידוע**	יסודית	תיכונית	גבוהה	מס. מוחלטים	אחוזים	
12.2	38.7	45.5	3.5	44,138	100.0	סך הכל
10.7	32.4	52.8	4.2	14,967	100.0	יחידים בלא ילדים
11.1	31.9	52.0	5.0	11,988	100.0	יחידים עם ילדים
18.1	49.0	29.8	3.1	1,588	100.0	זוגות בלא ילדים ***
14.0	48.8	35.3	1.9	15,595	100.0	זוגות עם ילדים ***

* משפחות שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה.

** כולל חסרי השכלה.

*** כשדובר בזוגות, רמת ההשכלה היא זו שלתובע הגמלה.

לוח מס. 8 - משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי מספר תקופות זכאות וסה"כ חודשי

קבלת גמלה: בשנים 1989/90 ו- 1988/89

מספר חודשי הזכאות (אחוזים)						סך הכל		מספר תקופות זכאות
25+	24-19	18-13	12-7	6-2	1	מספרים אחוזים	מוחלטים	
1989/90								
39.5	5.6	10.5	16.2	23.5	4.7	100.0	31,195	סך הכל
46.8	4.3	8.2	13.7	22.5	4.5	100.0	19,499	1
31.2	7.7	14.1	18.5	23.8	4.8	100.0	7,658	2
23.1	8.2	14.5	22.9	26.8	4.5	100.0	2,704	3
13.8	6.7	16.1	27.1	30.4	5.9	100.0	1,333	4 ויותר
1988/89								
45.1	4.9	10.1	13.1	21.5	5.4	100.0	25,732	סך הכל
55.7	4.0	6.9	10.2	18.3	4.9	100.0	15,807	1
34.0	7.0	14.7	16.1	23.2	5.1	100.0	6,447	2
19.9	5.7	17.7	19.5	30.1	7.0	100.0	2,374	3
11.8	4.4	13.1	21.7	39.0	10.0	100.0	1,104	4 ויותר

* מספר המשפחות המקבלות בסוף כל שנה.

עילת הזכאות של מגיש התביעה (אחוזים)								סך הכל		סניף
אחז"א*	אם לילדים	שכר נמוך	לא ניתן להשמה		באבחון מקצועי	בהכשרה מקצועית	חסר חקטוקה	אחוזים	מספרים מוחלטים	
			מתמכר	אחר						
4	24	19	19	8	3	3	20	100	31,195	סך הכל
2	18	14	16	6	1	4	38	100	617	סבריה
6	23	28	14	1	2	2	25	100	309	צפת
1	4	22	16	0	2	1	53	100	377	מעאר
3	21	24	12	2	1	7	30	100	342	קרית שמונה
6	27	33	10	2	3	5	15	100	397	עפולה
5	27	23	7	5	1	1	30	100	366	מגדל העמק
4	27	31	17	10	5	5	1	100	153	בית שאן
4	4	30	11	2	2	3	44	100	3,258	נצרת
6	24	19	12	1	4	3	30	100	278	נצרת עלית
3	10	22	22	6	1	6	30	100	208	שפרעם
4	19	25	13	1	4	2	31	100	972	נהריה
2	26	21	16	6	5	3	21	100	818	עכו
5	39	18	17	4	3	2	12	100	822	קרית
6	39	16	14	5	2	4	13	100	1,064	חיפה
3	18	29	13	3	2	5	26	100	1,293	חדרה
6	31	17	10	7	2	2	23	100	1,165	נתניה
5	27	14	18	8	2	4	21	100	517	כפר סבא
6	32	11	20	12	6	6	5	100	232	הרצליה
6	24	15	26	9	4	2	14	100	985	פתח תקוה
6	33	12	16	15	2	2	14	100	1,164	רמלה
8	25	16	23	4	2	5	16	100	204	בית שמש
7	30	17	21	10	3	4	7	100	722	רחובות
6	32	15	13	15	2	2	16	100	508	ראש"צ
4	34	17	19	9	8	4	5	100	691	אשדוד
4	26	25	24	8	1	3	9	100	211	קרית מלאכי
3	24	14	22	5	1	4	26	100	450	קרית גת
3	24	23	28	5	7	3	7	100	1,020	אשקלון
4	17	11	22	8	0	2	36	100	183	שדרות
6	36	16	14	17	3	2	5	100	1,147	תל אביב
7	35	13	15	23	1	1	4	100	1,052	יפו
6	38	13	11	20	3	2	6	100	754	בת ים
7	42	22	8	13	3	3	0	100	630	חולון
5	31	22	17	9	6	2	7	100	771	רמת-גן
4	27	20	13	19	1	0	15	100	201	אור יהודה
3	23	17	31	10	2	4	10	100	1,982	ירושלים
4	22	11	45	10	0	0	8	100	482	מזרח ירושלים
2	15	15	31	7	2	1	28	100	3,557	באר שבע
2	20	15	24	4	5	2	29	100	256	אופקים
2	15	22	21	2	3	9	26	100	175	נתיבות
4	13	20	40	4	4	2	13	100	476	דימונה
2	19	11	34	0	2	3	29	100	118	ירוחם
6	37	8	12	5	0	4	27	100	124	אילת
2	27	13	33	2	3	2	19	100	132	ערד
0	42	8	17	17	8	0	8	100	12	לא ידוע

* כולל מחלה, אשפוז, אסירים משוחררים, וכו'.

עילת הזכאות של מגיש התביעה (מספרים מוחלטים)								אחוזים מסך הכל	סך הכל (מספרים מוחלטים)	סניף
אחר *	אם לילדים	שכר נמוך	לא ניתן להשמה		באבחון מקצועי	בראשורה מקצועית	חסר תעסוקה			
			אחר	מתמכר						
1,328	7,369	5,998	6,003	2,409	871	883	6,334	100.0	31,195	סך הכל
14	108	87	97	39	9	26	237	2.0	617	טבריה
18	70	85	42	2	7	7	78	1.0	309	צפת
5	14	84	61	1	9	5	198	1.2	377	מעאר
9	73	83	41	8	3	24	101	1.1	342	ק.שמונה
23	106	131	39	7	11	20	60	1.3	397	עפולה
20	98	85	25	18	5	5	110	1.2	366	מ.העמק
6	42	48	26	15	7	8	1	0.5	153	ב.שאן
130	130	979	357	59	76	103	1424	10.4	3,258	נצרת
16	68	54	32	3	12	9	84	0.9	278	נ.עלית
7	21	46	45	12	2	12	63	0.7	208	שפרעם
35	184	242	131	14	36	24	306	3.1	972	נחריה
20	209	169	134	46	43	27	170	2.6	818	עכו
38	321	147	139	33	27	15	102	2.6	822	קרית
68	414	175	152	48	23	42	142	3.4	1,064	חיפה
35	239	377	165	39	31	65	342	4.1	1,293	חדרה
67	366	197	120	87	29	29	270	3.7	1,165	נתניה
27	142	74	92	40	10	23	109	1.7	517	כ.סבא
15	75	26	47	28	15	14	12	0.7	232	הרצליה
57	240	150	253	87	42	19	137	3.2	985	פחז תקוה
74	384	136	188	176	23	20	163	3.7	1,164	רמלה
17	51	33	47	9	4	10	33	0.7	204	ב.שמש
47	218	125	154	73	23	28	54	2.3	722	רחובות
32	161	74	66	77	10	8	80	1.6	508	ראשל"צ
31	233	117	129	63	54	29	35	2.2	691	אשדוד
9	54	53	50	17	2	6	20	0.7	211	ק.מלאכי
15	110	61	100	21	6	20	117	1.4	450	ק.גת
27	248	237	289	47	69	29	74	3.3	1,020	אשקלון
7	31	21	40	14	0	4	66	0.6	183	שדרות
66	410	184	166	200	34	26	61	3.7	1,147	תל אביב
70	369	139	159	247	14	10	44	3.4	1,052	יפו
46	289	99	86	153	19	15	47	2.4	754	בת ים
46	266	138	53	85	22	19	1	2.0	630	חולון
42	242	171	131	66	45	19	55	2.5	771	רמת גן
8	55	40	26	38	3	1	30	0.6	201	אור יהודה
64	453	346	609	190	31	82	207	6.4	1,982	ירושלים
18	107	51	217	50	0	0	39	1.5	482	מזרח ירושלים
60	520	520	1105	255	72	37	988	11.4	3,557	באר שבע
4	50	39	62	9	13	6	73	0.8	256	אופקים
3	26	38	37	4	6	15	46	0.6	175	נתיבות
20	63	96	190	18	17	11	61	1.5	476	דימונה
2	23	13	40	0	2	4	34	0.4	118	ירוחם
8	46	10	15	6	0	5	34	0.4	124	אילת
2	35	17	44	3	4	2	25	0.4	132	ערד
0	5	1	2	2	1	0	1	0.0	12	לא ידוע

לוח מס. 19 - משפחות מקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי סניף ראשי ועילת זכאות - מדץ 1990

עילת הזכאות של מגיש התביעה (אחוזים)								סך הכל		סניף
אחז * 4	אם לילדים	שכר נמוך	לא ניתן להשמה		באבחון מקצועי	ברכשורה מקצועית	חסר חעסוקה	אחוזים	מספרים מוחלטים	
			מתמכר	אחר						
4	24	19	19	8	3	3	20	100	31,195	סך הכל
3	16	21	15	3	2	4	37	100	1,645	שבדיה-צפת
5	27	29	10	4	3	4	19	100	916	עפולה
4	6	29	12	2	2	3	42	100	3,744	נצרת
3	22	23	15	3	4	3	27	100	1,790	נהריה
5	39	18	17	4	3	2	12	100	822	קריית
6	39	16	14	5	2	4	13	100	1,064	חיפה
3	18	29	13	3	2	5	26	100	1,293	חדרה
6	31	17	10	7	2	2	23	100	1,165	נתניה
6	29	13	19	9	3	5	16	100	749	כפר סבא
6	24	15	26	9	4	2	14	100	985	פתח תקוה
7	32	12	17	14	2	2	14	100	1,368	רמלה
4	28	18	22	8	4	3	12	100	3,785	רחובות
6	36	16	14	17	3	2	5	100	1,147	תל אביב
7	38	15	12	20	2	2	4	100	2,436	יפו
5	31	22	16	11	5	2	9	100	972	רמת גן
3	23	16	34	10	1	3	10	100	2,464	ירושלים
2	16	15	31	6	2	2	26	100	4,838	באר שבע

* כולל מזלה, אשפוז, אסירים משוחררים, וכו'.

עילת הזכאות של מגיש התביעה (מספרים מוחלטים)								אחוזים מסך הכל	סך הכל (מספרים מוחלטים)	סניף
אזור *	אם לילדים	שכר נמוך	לא ניתן להשמה		באבחון מקצועי	בהכשרה מקצועית	חסר תעסוקה			
			אזור	מתמכר						
1,328	7,369	5,998	6,003	2,409	871	883	6,334	100.0	31,195	סך הכל
46	265	339	241	50	28	62	614	5.3	1,645	טבריה-צפת
49	246	264	90	40	23	33	171	2.9	916	עפולה
153	219	1,079	434	74	90	124	1,571	12.0	3,744	נצרת
55	393	411	265	60	79	51	476	5.7	1,790	נהריה
38	321	147	139	33	27	15	102	2.6	822	קריות
68	414	175	152	48	23	42	142	3.4	1,064	חיפה
35	239	377	165	39	31	65	342	4.1	1,293	חדרה
67	366	197	120	87	29	29	270	3.7	1,165	נתניה
42	217	100	139	68	25	37	121	2.4	749	כפר סבא
57	240	150	253	87	42	19	137	3.2	985	פתח תקוה
91	435	169	235	185	27	30	196	4.4	1,368	רמלה
168	1,055	688	828	312	164	124	446	12.1	3,785	רחובות
66	410	184	166	200	34	26	61	3.7	1,147	חל-אביב
162	924	376	298	485	55	44	92	7.8	2,436	יפו
50	297	211	157	104	48	20	85	3.1	972	רמת גן
82	560	397	826	240	31	82	246	7.9	2,464	ירושלים
99	763	733	1,493	295	114	80	1,261	15.5	4,838	באר שבע

* כולל מצלה, אשפוז, אסירים משוחררים, וכו'.

אחוז שינוי בעילת הזכאות של מגיש התביעה ל- 3/90 מ- 3/89										
סניף	מס' מקבלים 3/90	סך הכל	חסר תעסוקה	בהכשרה מקצועית	באבחון מקצועי	לא ניתן להשמה		שכר נמוך	אם לילדים	אחד *
						מתמכר	אחד			
סך הכל	31,195	22	109	23	32	4	20	5	8	6
סבדיה-צפת	1,645	37	47	48	-7	4	96	23	19	0
עפולה	916	30	109	32	-28	14	43	26	12	26
נצרת	3,744	33	92	35	-6	19	21	4	18	-4
נהריה	1,790	31	278	9	39	13	22	-6	4	8
קרית	822	14	36	7	145	-25	32	1	13	-3
חיפה	1,064	19	178	5	64	-4	31	9	5	0
חדרה	1,293	22	128	97	94	11	39	-15	9	-30
נתניה	1,165	33	329	-9	16	7	43	9	6	0
כפר סבא #	749	25	175	208	47	45	3	-5	14	-13
פתח תקוה #	985	11	191	-10	0	0	9	-6	0	-5
רמלה	1,368	19	98	50	108	8	4	7	8	44
רחובות	3,785	24	103	10	93	16	34	7	10	25
חל-אביב #	1,147	14	578	8	70	-1	19	9	11	-6
יפו #	2,436	14	441	16	90	6	28	15	2	21
רמת גן #	972	20	102	-9	85	-1	44	29	1	0
ירושלים	2,464	14	132	0	35	6	7	5	10	17
באר שבע	4,838	18	90	33	-7	-16	11	-1	9	0

* כולל משלה, אשפוז, אסירים משוחררים, וכו'.
# מספר המקבלים בעילת חסר תעסוקה היה פחות מ 50, במרץ 1989.

אחוז שינוי בעילת הזכאות של מגיש התביעה ל- 3/90 מ- 3/89										
סניף	מס' מקבלים 3/90	סך הכל	חסר חעסוקה	ברכשרה מקצועית	באבחון מקצועי	לא ניתן להשמה		שכר נמוך	אס לילדים	אחר ^ע
						מתמכר	אחר			
סך הכל	31,195	22	109	23	32	4	20	5	8	6
טבריה	617	44	88	86	-47	8	98	0	29	-7
צפת	309	7	-8	-63	133	0	121	8	1	29
מעאר	377	40	32	67	-10	-50	65	68	27	-29
קריית שמונה	342	58	80	300	#	0	128	41	24	-10
עפולה	397	29	140	100	10	-22	50	17	12	10
מגדל העמק	366	29	120	-50	-64	6	25	33	2	67
ביח שאן #	153	35	-86	60	-13	67	53	45	50	0
נצרת	3,258	35	89	29	-10	11	26	7	14	-2
נצרת עלית	278	22	71	0	9	-40	-9	0	26	45
שפרעם #	208	24	271	300	100	200	7	-32	17	-53
נהדיה	972	31	278	9	39	13	22	-6	4	8
עכו **	818	-	-	-	-	-	-	-	-	-
קריות	822	14	36	7	145	-25	32	1	13	-3
חיפה	1,064	19	178	5	64	-4	31	9	5	0
חדרה	1,293	22	128	97	94	11	39	-15	9	-30
נתניה	1,165	33	329	-9	16	7	43	9	6	0
כפר סבא	517	30	211	360	-29	54	-2	-6	19	4
הרצליה #	232	15	33	100	400	33	15	0	4	-32
פתח תקוה	985	11	191	-10	0	0	9	-6	0	-5
רמלה	1,164	18	96	150	92	9	1	6	10	37
בית שמש #	204	21	106	-17	300	-10	21	10	0	89
רחובות	722	28	17	115	188	12	79	21	2	74
ראש לצ #	508	30	433	-20	25	20	29	12	4	39
אשדוד	691	23	75	4	391	13	54	-11	17	-6
קריית מלאכי #	211	23	82	-14	-50	0	22	23	32	29
קריית גת	450	33	160	43	50	62	33	-12	10	-17
אשקלון	1,020	18	69	-20	38	11	17	11	11	31
שדרות ***	183	-	-	-	-	-	-	-	-	-
תל אביב #	1,147	14	578	8	70	-1	19	9	11	-6
יפו #	1,052	11	780	-17	100	2	21	10	1	17
בת ים #	754	33	327	67	90	37	76	24	11	35
חולון #	630	1	0	12	83	-17	0	14	-4	15
רמת-גן	771	21	139	-10	88	-4	44	29	3	0
אור יהודה #	201	14	58	0	50	6	44	29	-10	0
ירושלים	1,982	12	118	0	55	-2	8	5	9	-2
מזרח ירושלים	482	19	255	#	-100	52	4	2	15	260
באר שבע	3,557	19	91	-3	-14	-15	12	0	11	-8
אופקים	256	14	103	0	8	-25	3	-17	9	-20
נתיבות	175	35	109	200	-14	-50	32	0	44	-25
דימונה	476	18	91	38	21	-22	6	8	19	186
ירוחם #	118	20	79	100	#	-100	-5	-7	44	-50
אילת	124	-4	48	#	-100	0	-38	-17	-13	-20
ערד #	132	6	79	100	-20	0	33	-26	-15	-50
לא ידוע	12	20	0	#	#	100	-33	-50	150	-100

* כולל מזלה, אשפור, אסירים משוחררים, וכו'.

** בשנת 1989/90 היה נחשב בנהדיה.

*** בשנת 1989/90 היה נחשב באשקלון.

הבסיס ב 3/89 היה 0.

עילת זכאות של מגיש התביעה (אחוזים)										סך הכל		הרכב משפחה
אחד**	מזלה/אשפוז	אם לילדים	שכר נמוך	לא ניתן להשמה		באבחון מקצועי	בהכשרה מקצועית	חסר תעסוקה	מספרים אחוזים	מוחלטים		
				אחד	מתמכר							
6	4	21	18	14	7	3	4	24	100	44,138	הכל	
14	5	0	7	19	9	5	11	31	100	14,967	זידים בלא ילדים	
2	1	69	13	6	1	1	0	6	99	11,988	זידים עם ילדים	
3	2	55	20	8	2	1	1	9	100	4,773	- עם ילד אחד	
1	1	75	10	5	1	0	0	5	99	3,955	- עם שני ילדים	
1	1	83	6	3	0	0	0	3	98	3,260	- עם שלשה ילדים או יותר	
4	5	0	15	37	4	2	1	32	100	1,588	יגות בלא ילדים	
2	4	6	33	13	10	2	1	30	100	15,595	יגות עם ילדים	
2	5	5	21	18	14	2	1	32	100	2,229	- עם ילד אחד	
2	4	8	31	12	13	2	1	27	100	4,142	- עם שני ילדים	
1	3	6	36	13	7	3	1	30	100	9,224	- עם שלשה ילדים או יותר	

אשפוזת שקיבלו גמלה לפחות באחד מזוגי השנה.
כולל אסירים משוחררים, אבות לילדים וכו'.

עילת הזכאות של מגיש התביעה (אחוזים)											מקבלי גימלה **	מין *
אחד ***	מחלה / אשפוז	אם לילדים	שכר נסוך	לא ניתן להשמה		באבחון מקצועי	ברכשדה מקצועית	חסר תעסוקה	סך הכל	סך הגמלה		
				מזמכר	אחד							
6	4	21	18	14	7	3	4	24	100	44,138	סך הכל	
5	2	49	11	12	1	2	4	14	100	19,104	נשים	
7	5	0	23	16	11	3	4	31	100	25,034	גברים	

* מדובר בתובע הגמלה.

** משפחות שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה.

*** כולל אסירים משוחררים, אבות לילדים וכו'.

לוח מס. 13 - משפחות מקבלות גמלת הבטחת הכנסה. לפי רמת השכלה ועילת זכאות - 1989/90

עילת הזכאות של מגיש התביעה (אחוזים)												מקבלי גמלה *	רמת השכלה
אחד ***	מזלה/אשפוז	אם לילדים	שכר נמוך	לא ניתן להשמה		באבחון מקצועי	ברכשה מקצועית	חסר תעסוקה	סך הכל				
				מתמכר	אחד								
6	4	21	18	14	7	3	4	24	100	6,958	סך הכל		
7	4	16	20	17	11	2	1	23	100	17,082	יסודית		
6	4	26	16	7	5	3	8	25	100	20,098	תיכונית		
4	5	28	14	12	1	2	6	27	100	1,563	גבוהה		
5	2	16	20	34	3	1	0	19	100	5,395	לא ידוע **		

* משפחות שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה.
 ** כולל חסרי השכלה.
 *** כולל אסירים משוחררים, אבות לילדים וכו'.

לוח מס. 14 - אישורי זכאות לגמלה, לפי חודש הגשת התביעה ועילת זכאות

עילת הזכאות של מגיש התביעה (מספרים מוחלטים)										סך הכל אישורים	חודש
אחר *	מחלה/אשפוז	אם לילדים	שכר נמוך	לא ניתן להשמה		באבחון מקצועי	בהכשרה מקצועית	חסר תעסוקה	סך הכל		
				אחר	מתמכר						
2,369	1,668	3,772	2,932	1,998	1,171	718	1,232	10,635	26,495	סך הכל	
204	119	235	203	138	94	35	37	486	1,551	אפריל 1989	
222	149	335	260	167	92	62	44	550	1,881	מאי	
191	154	305	237	191	100	51	42	618	1,889	יוני	
220	147	355	227	153	103	56	53	829	2,143	יולי	
174	148	359	225	165	105	50	62	905	2,193	אוגוסט	
194	141	320	194	166	78	47	192	820	2,152	ספטמבר	
194	121	297	181	111	94	64	166	922	2,150	אוקטובר	
177	151	322	298	176	101	92	170	1141	2,628	נובמבר	
192	130	292	331	200	93	77	145	1117	2,577	דצמבר	
196	131	357	315	203	118	84	166	1256	2,826	ינואר 1990	
198	141	280	235	200	98	54	104	1081	2,391	בפואר	
207	136	315	226	128	95	46	51	910	2,114	מרץ	
197	139	314	244	167	98	60	103	886	2,208	ממוצע חדשי	

* כולל אסירים משוחררים, אבות לילדים וכו'.

לוח מס. 15 - אישורי זכאות לגמלה, לפי חודש הגשת התביעה ועילת זכאות (אחוזים)

עילת הזכאות של מגיש התביעה (אחוזים)										סך הכל אישורים	חודש
אחר *	מחלה / אשפוז	אם לילדים	שכר נמוך	לא ניתן להשמה		באבחון מקצועי	בהכשרה מקצועית	חסר תעסוקה	סך הכל אישורים		
				אחר	מתמכר						
				8	4	3	5	40	100	סך הכל	
13	8	15	13	9	6	2	2	31	100	1989	
12	8	18	14	9	5	3	2	29	100	אפריל	
10	8	16	13	10	5	3	2	33	100	מאי	
10	7	17	11	7	5	3	2	39	100	יוני	
8	7	16	10	8	5	2	3	41	100	יולי	
9	7	15	9	8	4	2	9	38	100	אוגוסט	
9	6	14	8	5	4	3	8	43	100	ספטמבר	
7	6	12	11	7	4	4	6	43	100	אוקטובר	
7	5	11	13	8	4	3	6	43	100	נובמבר	
7	5	13	11	7	4	3	6	44	100	דצמבר	
8	6	12	10	8	4	2	4	45	100	1990	
10	6	15	11	6	4	2	2	43	100	ינואר	
										בפדואר	
										מרץ	

* כולל אסירים משוחררים, אבות לילדים וכו'.

לוח מס. 16 - מקורות הכנסה נוספים של משפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה, לפי הרכב משפחה * -1989/90

מקור הכנסה **					סך כל המקבלים		הרכב משפחה
אחד	גמלאות	עבודה	פנסיה	חסרי הכנסה	מספרים מוחלטים	אחוזים	
11	14	24	1	50	100	44,138	סך הכל
9	6	9	1	75	100	14,967	יחידים בלא ילדים
11	28	21	0	40	100	11,988	יחידים עם ילדים
10	22	27	1	40	100	4,773	- עם ילד אחד
12	33	19	0	36	100	3,955	- עם שני ילדים
12	28	13	0	46	100	3,260	- עם שלשה ילדים או יותר
12	20	26	10	32	100	1,588	זוגות בלא ילדים
12	11	41	2	35	100	15,595	זוגות עם ילדים
12	12	30	3	42	100	2,229	- עם ילד אחד
10	11	41	2	37	100	4,142	- עם שני ילדים
13	10	43	2	32	100	9,224	- עם שלשה ילדים או יותר

* משפחות שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה.
 ** במקורות הכנסה לא כלולה הגמלה להבטחת הכנסה.

לוח מס. 17 - מקור ההכנסה העיקרי של המשפחות המקבלות גמלת הבטחת הכנסה *

1989-1986 (אחוזים)

מקור ההכנסה						שנה
אחר	גמלאות	עבודה	פנסיה	חסרי הכנסה	סל הכל	
12	6	33	1	48	100	1986/87
13	7	26	1	53	100	1987/88
8	13	28	2	49	100	1988/89
11	14	24	1	50	100	1989/90

* משפחות שקיבלו גמלה לפחות באחד מחודשי השנה.

_____

4

_____

_____